

DRZAVNO TUZARSTVO V LJUBLJANI

Došlo 4. XII. 1930

Poština plačana v gotovini

Roman

Številka 2 Din

Naročnina: 1 mesec 8 Din, 1/4 leta 20 Din, 1/2 leta 40 Din, vse leto 80 Din. — Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Dopisi: „Roman“, Ljubljana, Breg 10-12

Tednik za vse / Izhaja ob sobotah / Ljubljana, 6. XII. 1930

Leto II. - Štev. 49

JEANNETTE MACDONALD

Foto Paramount.

Ijubka partnerica Mauricea Chevaliera v filmu „Ljubezenska parada“

KRONIKA TEDNA

Iz hiše na Topčideru, kjer je umrl kralj Peter I. Osvoboditelj, bodo napravili muzej.

Proslava dvanaestletnice zedinjenja se je vršila po vsej državi z velikimi slavnostmi. Prav tako tudi v inozemstvu, kjer imamo diplomatska zastopstva in kjer žive naši ljudje.

6. september bo poslej vojaški praznik. Ta dan so namreč naši polki dobili nove zastave.

Pretekli četrtek je umrl v Beogradu v krogu svoje rodbine bivši ministrski predsednik Velja Vukičević.

V Kosezah pri Ljubljani so našli otroci v nekem vodnjaku mrtveca, zavitega v vrečo. Ugotovili so, da je Kitajec in da je ležal v vodnjaku že najmanj tri tedne. Policija je dognala, da gre za roparski umor, za storilcem pa manjka še vsaka sled.

V Zagrebu so znižali cene bele-mu kruhu na 4 dinarje, črnemu pa na 3 dinarje pri kili.

V Zrkvcih pri Ptujju je velik požar vpepelil dve hiši in gospodarska poslopja. Sumijo, da je bil požar podtaknjen. Škode je 300.000 dinarjev, lastnika pa sta bila zavarovana samo za 50.000 dinarjev.

Poljski premijer maršal Pilsudski je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Baje se pride zdraviti za več mesecev k morju.

Amerika hoče drugo leto zaradi nezaposlenosti prepovedati nadaljno vseljevanje tujcev.

Nobelovo nagrado za mir sta letos dobila ameriški državni tajnik Frank Kellogg in švedski nadškof Natan Soederbloem.

Indijci zahtevajo, da se Indija spremeni v združene države po vzorcu Združenih držav Severne Amerike.

V Moskvi se vrši velik proces proti takezvanim zastopnikom industrijske stranke, ki jih vlada drži, da so cvirali n'eno delo. Listi pišeje, da je pričakovati več smrtnih obsodb.

O priliki zadnjega potresa na Japonskem je našlo smrt 259 ljudi, 351 pa jih je ranjenih. Škoda presega milijardo dinarjev.

Združene države imajo po naj-novejšem štetju brez Filipinskega otčija skoraj 125 milijonov prebivalcev.

Na letalu Do-X je nastal požar, ki je uničil njegovo levo krilo. Popravljen bo v 14 dneh, nakar odleti v Ameriko.

V Združenih državah je tak mraz, kakor ga že dolgo ne pomnijo. Samo v zadnjih dneh je zmrznilo nad 50 ljudi.

Copyright by Agence Littéraire Internationale, Paris

Bandit, ki ima na vesti 50 življenj — ljubi otroke

(Glej članke v 44., 45., 46., 47. in 48. številki „Romana“)

KAZEN ZA ZLORABO URADNE MOČI — ELEKTRIČNI STOL

Takrat je bil Al Capone jako zal mladenič, skoro prelep celo, in tisti, ki mu niso bili naklonjeni, so rabili neko francosko besedo, da so z njo označili specializacijo njegovih prvih, začetniških let. Rekli so, da je začel svojo karijero kot „Madame“.

Toda Capone se je kaj kmalu pokazal moža, strašnega moža. Bil je član proslule tolpe „Five points“, strahu in groze Brooklyna in Newyorka. Člani te tolpe so bili še Gyp krvoločni, Lefty Louie in onadva morilca, ki sta leta 1912. na ukaz policijskega poročnika Charlesa Beckra ubila Hermana Rosenthala, najemnika neke igralske beznice. Le-ta je bil namreč naznanil poročnika Beckra, v čigar delokrog so spadale ravno igralske beznice, da je z grožnjami prisilil njega, Rosenthala, da mu je plačal velike denarje za molk.

30. junija 1915 je poročnik Becker v ječi Sing-Sing na električnem stolu z življenjem poplačal zlorabo svoje uradne moči in naročeni umor. Toda od takrat, po uvedbi prohibicije, se je ameriška Pravica že unesla...

Al Capone se je izprva v Čikagu posvetil „mirnemu“ delu. Prevzel je vodstvo javne hiše na South-Wabash-Aveniji, ki je dobila ime „Four Devils“ (štirje hudiči).

HIŠA „ŠTIRIH HUDIČEV“

Leta in leta se je Čikago bahal s tem, da ima najluksusnejšo

in najlepšo javno hišo na svetu. Ta javna hiša se je nad vse diskretno imenovala „Everleigh Club“ — po dveh sestrah Everleigh, nje lastnicah. Vsakemu tujcu, ki je prišel v Čikago, so takrat rekli:

„Dve stvari je treba videti v Čikagu: klavnice in Everleigh klub.“

Toda neko noč so v salonih tega „kluba“ ubili sina znanega čikaškega milijarderja in lastnika velike modne hiše. Obe sestri Everleigh sta izginili in klub je zaprl svoje prostore.

Zatorej so vsi z veseljem sprejeli Caponove „Štiri hudiče“ z zalimi vražicami v njih, ko so se pojavili v aveniji Wabash, da nadaljujejo tradicijo kluba Everleigha. Toda Caponu ni bilo do tega, da bi bil samo navaden najemnik javne hiše...

„LEPO FROSIMO, GOSPOD CAPONE...“

Njegova prva žrtev, pravijo, je bil neki Joe Howard, pivovar. Od takrat pa je aktivno sodeloval ali pa vodil vse največje zločine v Čikagu.

Omenil sem že umor državnega pravdnika MacSwiggina v Cicero kraj Čikaga — tega čudnega uradnika, ki je noči prebil z banditi, čez dan pa jih je navdušeno preganjal: ubili so ga obenem s tremi banditi člani druge banditske tolpe. Ker je Cicero sedež in dom Capona, je sum seveda najprej padel nanj.

Zato so ga poklicali na policijo in ga vljudno vprašali:

„Lepo prosimo, gospod Capone, ali bi nam mogli povedati, ali ste vi ubili gospoda Williama MacSwiggina, in če ste ga, zakaj ste to storili?“

Al Capone je odgovoril, da mu o stvari ni nič znano, nato pa je stisnil roko uradniku, ki ga je tako veleljubeznivo zaslišal, se poslovil in stopil v avto — ki je bil, mimogrede, sedemtonski oklopni voz.

To je bilo prvič in poslednjič, da so Ala Capona nadlegovali na policiji, čeprav so tam prepričani, da je zmožen še vse hujših zločinov.

POKOLJ SV. VALENTINA

Lani v februarju je prišlo do strašnega krvoprelitja, ki ga imenujejo po dnevu, ko se je zgodilo, 14. februarja, „pokolj svetega Valentina“. V neki garaži na cesti North-Clark so štirje možje, oboroženi s strojnimi puškami, pobili sedem banditov iz tolpe Bugsa Morana, Caponovega sovražnika in tekmeča. Dva morilca sta bila oblečena v policista.

Ko je Bugs Moran videl trupla svojih tovarišev, je vzkliknil z glasom, ki je v njem občudovanje skoro izpodrinilo boleščino: „Samo Capone in njegovi ljudje znajo tako pobijati!“

Toda Capona ni zaradi tega zločina še nihče pozval na zago-

vor... in tudi ne zaradi katerega drugega. Pravijo, da je ta človek nedotakljiv. Naj ga vrli čikaški meščani postavijo v seznam sovražnikov javnosti kolikokrat hočejo, on se ničesar ne boji — ničesar razen osvete banditov.

Vrnil se je v Čikago. Mislim, da se ne bi skrival, če bi bila samo policija. Toda koliko ima sovražnikov med tovariši gangstri! To bi tudi utegnulo biti pravi vzrok, zakaj Ala Capona nikjer ni moči odkriti.

Idejo imam! Kaj, če bi stopil do Caponovega odvetnika in ga povprašal, kje bi dobil njegovega klijenta!

„Šofer, West - Washington-Street 111.“ To je naslov mistra Thomasa D. Nasha, Caponovega zagovornika.

V splošnem — naj mi ameriška odvetniška zbornica oprostijo to opazko — nimajo odvetniki banditov baš najboljšega slovesa. Nekateri med njimi so celo na glasu moralnih zaveznikov svojih klijentov.

Toda nad vse simpatični Thomas D. Nash gotovo ne spada v to vrsto, saj ga štejejo med najuglednejše čikaške odvetnike. Njegova pisarna, ki jo vodi skupaj z Mihaelom Ahernom, je v krasni palači in v njej kar mrholi tajnikov in strojepis.

Al Capone

na zaslišanju pri državnem pravniku Harryju Epsteinu

Thomas D. Nash me sprejme jako ljubeznivo, a vendar malce rezervirano.

„JAKO SIMPATIČEN ČLOVEK“

„Zelo bi vam privoščil, da se seznanite z Alom Caponom,“ mi reče. „Res bi vam privoščil. Videli bi, kako simpatičen človek je to. Res, brez šale. Njegovi prijatelji ga uprav obožujejo...“

„Povejte mi, kje je!“

„Na žalost ne smem; nimam pravice. Reči vam smem samo to, da s pravnega stališča ne vidim razloga, zakaj naj se Al Capone ne bi smel vrniti v Čikago.“

„Dokaz vašega velikodušja, mister Nash; toda povejte mi, kje ga dobim?“

„I am very verry sorry but I can't (Jako, jako žal, a ne morem)... Francijo, veste, imam zelo rad in srečen bi bil, če bi mogel kdaj obiskati Pariz... Moja sestra obožuje Montparnasse...“

„Good bye, mister Nash...“

CAPONA NI NIKJER!

In iskanje Capona se nadaljuje. Toda kjerkoli povprašam, nikjer mi ne vedo nič povedati.

Čisto drugačna pa je stvar, ko pridem v Cicero, kjer se je Al Capone naselil takoj, ko je prišel v Čikago.

Cicero stoji na zapadu Čikaga in meji na mesto. Američani pravijo, da je vas, v resnici pa je

Pokolj sv. Valentina,

pri katerem so Caponove tolpe ubile v neki garaži sedem banditov Moranove tolpe

mesto z malone 40.000 prebivalcev. Velikanska električna tovarna, ki pripada največji delniški družbi Združenih držav, zaposluje večino njegovega prebivalstva.

Mesto so tako krstili na čast znamenitemu rimskemu govorniku Ciceronu. Med njegovimi prebivalci je mnogo Italijanov.

DOBROTNIK MESTA CICERO

Toda da se mi ne lotite pred njimi grajati banditsko početje Ala Capona! Njihovo spoštovanje in ljubezen do njega ne poznata mej. Mestni očetje v Ciceru so po večini Caponove lutke, a zato nikakor ne trdimo, da ne bi bili osebno jako spodobni možje. Al Capone je mestu Ciceru pravcat mecen; nešteto je dokazov za njegovo radodarnost in velikodušje temu mestu.

On obožuje otroke, ki mu tudi ljubezen vračajo; poljublja jih, jim poklanja igrače, se prijazno nasmiha materam in vsem tako ljubeznivo stiska roko, da človek nehote pozabi, da se je ta roka že tolikokrat omadeževala s krvjo.

„Al Capone je dober zakonski mož in vzoren oče,“ mi reče o njem bivši najemnik bara, v katerem so ubili državnega pravdnika MacSwiggina.

„ŠIKOVEN JE PA ŽE TAKO...“

Ugleden zdravnik mi je ves ganjen pripovedoval, da je Al Capone po neki bitki s strojnimi med svojimi ljudmi in banditi tolpe Bugsa Morana daroval sto petdeset tisoč frankov neki siromašni ženi, ki je v tej bitki slučajno dobila nezatne rane.

Neka znana igralka vsa navdušena vzklikne, ko pride pogovor nanj:

„Šikoven je pa že tako in koteten, da ga ni takega!“

Izgovorjava važnejših angleških imen

Five points (fajv points), doslovno: pet točk. — Everleigh (éverlej). — Nash (něš), ime. — I am very sorry but I can't (ai em véri véri sóri bat ai kant). — Good by (gud baj), pozdrav (z Bogom). — Cicero (sísero), kraj.

Max Cervus:

Miklavž

Bližal se je sveti Miklavž. V pekovski izložbi na prometni ulici so stali Miklavži iz strdenja in krhkega testa. Lepi, slastni, sladki Miklavži, majhni in veliki.

Ljubezniv, že starejši gospod zdravega, prijaznega obraza se zadovoljno ustavi pred izložbenim oknom in si z vidnim veseljem ogleduje Miklavža, nato pa stopi v trgovino.

„Rad bi takegale Miklavža srednje velikosti.“

„O, prosim,“ porine prodajalka košaro z Miklavži vneto pred njega. „Prosim, kar izberite!“

„Ne,“ meni prijazni gospod, „jaz bi rad Miklavža z vrečo na hrbtu. Ali takega nimate?“

„Danes nam je na žalost pošlo,“ prihiti pek. „Toda če pridete jutri, takrat jih bom spet imel.“

„Prav,“ meni prijazni gospod. In drugi dan se reš vrne in povpraša po svojem Miklavžu: „Saj veste — takega z vrečo na hrbtu.“

Prodajalka mu razloži predenj celo vrsto Miklavžev, vse z vrečo na hrbtu.

„Res srčkani,“ reče ljubeznivi prijazni gospod, „jako srčkani so. Samo — ali niste prej imeli take Miklavže, ki jašejo na oslu — takega sem prav za prav imel v mislih.“

Pek je obljubil, da mu do drugega dne speče takega Miklavža.

In res: drugi dan se ljubeznivi, prijazni gospod spet pojavi, dobi Miklavža z vrečo na hrbtu in jahajočega na oslu... lepo plača in prodajalka vzame kos lepega belega papirja, da mu Miklavža zavije vanj.

„O, hvala lepa, res ni treba,“ meni ljubeznivi prijazni gospod.

To rekši vgrizne vanj in počasi in pobožno poje svojega Miklavža z vrečo na hrbtu, z oslom vred, ki na njem jaše...

Grenadirjeva nevesta

Napisal F. Gäfgen

Pruski kralj Friderik Viljem je imel strašno rad velike ljudi, ne samo v svoji armadi, nego sploh.

Ko je nekega dne jezdil v okolici Berlina, je zagledal na polju neko kmetico, ki je bila nenavadno velika in tudi temu primerno obežna in debela. Kralj je takoj stopil s konja in se spustil s kmetico v pogovor. Jako ga je razveselilo, ko je zvedel, da ji je šele devetnajst let in da je neporočena. Vzel je iz žepa beležnico in napisal s svinčnikom tole zapoved na polkovnika gardnega polka:

„Ženska, ki prinese ta list, se mora na mestu poročiti z najlepšim grenadirjem mojega polka. Povelje je neovrgljivo in za vsako odlašanje osebno odgovarjate. Friderik.“

Nato je kralj iztrgal ta list iz beležnice, ga dal deklici in ji zapovedal, naj ga takoj odnese tja in tja, ker je stvar jako važna.

Toda kmetici zadeva ni kaj dišala; ko pa ji je kralj stisnil v roko zlatnik, je le obljubila, da bo storila po njegovi želji. A ker ni slutila, da je bil neznani gospod sam kralj, si je mislila, da je pač vseeno, če prinese listič, ki ga ni znala prebrati, tudi kdo drugi. Tako je izročila poslanstvo neki grdi stari babi, ki je ravno takrat mimo prikrevsala in ki je bila namenjena v Berlin; sama pa je šla domov.

Stara je prevzeto nalogo vestno opravila. Polkovnik se je zelo začudil, ko je prebral povelje in si ogledal starko, vendar se ni upal poroko odložiti; še tisto uro je moral najlepši grenadir polka v zakon z grdo starko.

Ko je drugi dan kralj hotel videti mlado dvojico in so mu privedli čudna zakonca, se je zelo razsrdil. Šele ko mu je starka povedala, kako se je nesreča zgodila, se je pomiril in se od srca nasmejal. Grenadirja pa je za strah in grozo povišal v narednika.

A brhka močna kmetica? E, verjemite, da ni ostala brez moža!

H. R. HAGGARD:

Žena z večno mladostjo.

Ta roman je začel izhajati v 42. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je o s m o. Novi naročniki naj pri naročilu izrečno zahtevajo še prejšnjih sedem številki.

„Ne boj se, sin moj!“ mi reče. „Taka osveta jih doleti, da bo onim, ki bodo o tem čuli, kri zledenela v žilah. Pošljemo jih k N j e j, in njeno maščevanje bo dostojno njene veličine. Oni mož“ — pokazal je na Muhameda — „je umrl sladke smrti v primeri s smrtjo, ki čaka njih. Povej mi, prosim te, kako je do tega prišlo!“

V nekaj besedah sem se mu razpovedal.

„Tako,“ je nato odgovoril. „Kakor vidiš, sin moj, je tu običaj, da mora tujec, ki pride v to deželo, poginiti od „lonca“; nakar ga pojedjo.“

„To je gostoljubnost v nasprotnem pomenu besede,“ odgovorim s slabotnim glasom. „V naši deželi pa lepo sprejmemo tujca, pogostimo ga in mu damo prilike za zabavo. Vi pa pojedite njega in se sami zabavate z njim.“

„Taka je navada,“ odgovori on in skomigne z rameni. „Po moji sodbi to ni kaj prida običaj, in če hočem biti odkrit, moram priznati, da meso tujcev ni po mojem okusu, posebno takrat ne, kadar so dolgo potovali po močvirju in se hranili z divjimi pticami. Ko je O n a, ki se ji moramo pokoravati, zapovedala, da vas privedemo žive, ni nič rekla zastran onega črnega moža; zato so hijene navalile nanj, ona žen-

ska, ki se je čutila od vas razžaljeno, pa jih je nahujskala, da mu poveznejo razžarjen lonec na glavo. Zato jih še čaka primerna nagrada. Oni, ki so umrli od vaših rok, so srečni v primeri z njimi...“

„Da,“ povzame starec čez čas, „krasno ste se borili! Ali veš, da si s svojimi prsti dvema strel rebra, da so počila kakor jajca? Oni mladi, oni lev, se je branil nad vse pogumno — sam zoper toliko njih — tri je ubil na mah, eden pa umira; razčesnil mu je glavo. Bila je junaška borba; zaradi nje ste mi postali prijatelji, zakaj jako rad gledam lepe boje. Toda povej mi, sin moj, jež — ker si obrasel kakor jež — kako ste one ubili z luknjami v telo? Pravijo, da ste napravili nekaj pok, oni pa so takoj popadali.“

Razložil sem mu kakor sem mu mogel, prav na kratko, ker sem bil strašno truden. Toda on mi reče, da bi hotel videti, in zato naj to pred njim razkažem na enem izmed vjetnikov. Eden več ali manj, to nič ne pomeni, mi pravi, a tako se bom lahko obenem tudi osvetil. Začudil se je, ko sem mu povedal, da se mi ne maščujemo, nego da predamo zločinca gosposki. Rekel sem mu, da ga bom naučil streljanja, ko se opomorem, in obljubil sem mu, da ga vzamemo s seboj na lov, kjer bo lahko ubijal zveri. To ga je vzradovalo kakor otroka.

Prav tisti trenutek je Leon odprl oči in najin pogovor se je končal. Na vso srečo je bila Leonova rana precej nedolžna; obvezala sva mu jo z Ustano in je kmalu lahko vstal.

Tretji dan nato sva bila jaz in Job že skoro dobra. Tudi

Leonu je bilo že mnogo bolje, tako da smo se mogli odzvati Bilalijevi želji in se odpraviti na pot v Kôr, kakor se je imenovalo bivališče skrivnostne „Nje“.

X

RAZMIŠLJANJA

Uro nato, ko smo se končno odločili za odhod, so prinesli pred vhod votline pet nosilnic, vsako s štirimi nosači in dvema namestnikoma. Četa petdeset Amahagerov je bila določena za spremstvo: oni so nosili tudi prtljago. Tri nosilnice so bile za nas, četrta pa za Bilalija, ki nas je na naše veliko zadovoljstvo sklenil spremiti; peta je bila menda namenjena Ustani.

„Ali pojde dama z nami, oče?“ vprašam Bilalija.

On samo zmigne z rameni in odgovori:

„Če bo hotela. V tej deželi delajo ženske kar jih je volja. Mi jih spoštujemo in dopuščamo, da gredo svoja pota, kajti brez njih ne bi bilo sveta. One so vir življenja.“

„O!“ vzkliknem. Dotlej se mi je stvar zdela čisto drugačna.

„Spoštujemo jih,“ povzame on, „do neke stopnje, dokler naposled ne postanejo neznosne, kar se dogodi tako nekako vsak drugi rod.“

„A kaj napravite takrat?“ vprašam radovedno.

„Takrat vstanemo,“ odgovori in se nasmehne, „in pobijemo stare ženske, da damo mlajšim dober zgled in da jim pokažemo, da smo močnejši... Tudi moja nesrečno ženo je pred tremi leti zatekla taka smrt. Bilo je sicer jako žalostno, toda če hočem

biti iskren, sinko, ti moram priznati, da je od takrat moje življenje srečnejše. — Kar pa se tiče te deklice," nadaljuje z resnim glasom, „ne vem prav, kaj naj ti rečem. Hrabra je ta devojka in ljubi vašega Leva (Leona); sam si videl, kako ga je objela in mu rešila življenje. Vrh tega je po naših običajih omožena z njim in ima pravico iti kamorkoli pojde on, razen če ji Ona to prepove; zakaj Njena beseda je močnejša od vsake pravice."

„Če ji torej Ona zapove, da ga mora pustiti, deklica pa se temu upre — kaj potem?"

„Kaj se zgodi, kadar vihar ukaže drevesu, naj se upogne, pa se noče?"

S temi besedami, ne čakaje odgovora, se obrne in stopi k svoji nosilnici. Deset minut nato smo bili že na poti.

Sam ne vem, koliko dni smo potovali: dva, tri ali štiri. Vem le, da smo strašno trpeli od mrzlice, ki smo jo dobili v teh strašnih močvirjih.

Ko je bilo našega potovanja konec, smo doživeli nesrečo, ki bi nam bila skoro vzela Bilalija. Potovali smo ravno po jako nevarnem delu močvirja, kjer so nosači gazili do kolen; Bilalijeva nosilnica nam je kazala pot. Zdajci pa začujemo oster krik, za njim še druge, a naposled pljusk v vodo; vsa karavana se ustavi.

Jaz skočim iz nosilnice in plnem naprej. In kaj zagledam? Bilalijeva nosilnica plava na vodi, a Bilalija ni nikjer. Kaj se je zgodilo? Eden Bilalijevih nosačev je slučajno stopil na kačo, ki se mu je ovila okoli nog; nesrečnež, ki je v strahu omahnil, pa se je vjel za nosilnico. Tako se je nosilnica nagnila, nosači so jo spustili iz rok, in skupaj s pičnim nosačem in Bilalijem se je prevrnila v vodo. Nesrečnega nosača nismo nikdar več videli; utonil je in se izgubil v močvirju. Toda čeprav tudi Bilalija nikjer ni bilo videti, nam ga je vendar izdajala nosilnica, ki je plavala na vodi.

„Tamle je, tamle je naš oče!" vzklikne eden izmed ljudi, toda

nihče se ne zgame, nihče ne premakne niti prsta, da bi mu pomagal. Vsi so stali in brezbrizno gledali v vodo.

„S pota, zveri nečloveške!" zavpijem angleški, vržem klobuk z glave in se poženem v blatno močvirje. V dveh zaletih sem bil pri nosilnici. Bilali v njej se je obupno skušal izmotati iz obleke.

Hitro sem strgal obleko z njega in kmalu nato se je njegova glava prikazala na vodni gladini. Vse drugo je bilo lahko, zakaj Bilali je bil pameten človek in se me ni prijel kakor to store ljudje, ki se potapljajo, ampak je pustil, da sem ga potegnili za rokav iz vode na breg.

Ko je bil rešen, se je obrnil k nosačem, in njegov nastop je bil navzlic blatu dostojanstven:

„Pasji sinovi!" je rekel zaničljivo. „Vi bi me bili pustili, da utonem, psi! Da ni bilo tega tujca, bi me zdaj gotovo ne bilo več, mene, vašega očeta. To si zapomnim."

Nato se je obrnil k meni in mi stisnil roko.

„Bodi prepričan, sin moj, da ti ostanem prijatelj v sreči in nesreči. Rešil si mi življenje; morebiti pride dan, ko jaz rešim tvoje."

Nato smo se očistili, kolikor smo se mogli, potegnili nosilnico iz blata in močvirja in nadaljevali potovanje — vsi razen onega, ki se je utopil. Ne vem, zakaj, ali zaradi svojega brezsrčnega značaja ali zaradi prirodne brezbriznosti tega plemena: nikomur se ni videlo, da bi žaloval za onim nesrečnikom.

VSAK DAN 1 VPRAŠANJE

Odgovori na 11. strani

1. Koliko židov je v Evropi?
2. V kateri državi nimajo belci nikakih političnih pravic?
3. Kateri veri je petek prazničen dan?
4. Koliko kosti ima človek?
5. Od kdaj obstoji francoska tajska legija?
6. Katera država slavi še 1. december kot dan osamosvojitve?
7. Iz česa delajo saharin?

XI

DOLINA PRED KOROM

Eno uro pred solnčnim zahodom smo na mojo veliko radost prišli iz blata na kopno, ki se je valovito vzpenjalo v višino. Na znožju smo se ustavili, da prenočimo.

Drugi dan smo se popeli na hrib. Ko smo priplezali na vrh, se nam je odprl prekrasen pogled. Pod nami se je širila bogata zemlja, vsa v zelenju in cvetju, v daljavi pa, kakih osemdeset kilometrov daleč, se je vzpenjala velikanska samotna gora. Njena oblika je bila okrogla; človek bi presodil, da je na njenem vrhu prostora najmanj petdeset kvadratnih kilometrov. Pozneje se je izkazalo, da se nisem motil.

Veličasten je bil pogled na ono ogromno prirodno trdnjavo, ki se je v samotni veličini vzdigovala iznad ravnine. Nekaj podobnega še nisem videl v življenju in mislim, da nikoli več ne bora.

„Poglej dvor One, ki se ji moramo pokoravati," mi reče Bilali, ki je krenil s svojo nosilnico k meni. „Ali ima kje na svetu katera kraljica tak prestol?"

„Čudovit dvor, oče," odgovorim. „Toda kako naj pridemo do nje? Pobočje se mi vidi nepristopno."

„Boš že videl, jež moj. Zdaj pa poglej na ravnino! Ti si pameten človek; kaj misliš, da je to?"

Pogledal sem in videl nekaj, kar se mi je zdelo kakor cesta, toda bilo je pokrito s travo. Okoli nje so bili nasipi, tu pa tam pretrgani, toda lepo razporejeni. Nisem mogel razumeti, kaj naj to pomeni.

„Zdi se mi, da je to nekaka cesta; če pa ni, bi rekel, da je struga neke reke ali pa prekopa."

Bilali, ki se ni več srdil zaradi svoje neprostopljive kopele, je modro prikimal in odgovoril:

„Prav imaš, sin moj. To je prekop, ki so ga napravili oni, ki so živeli pred nami, hoteč tako odvesti vodo. Za gotovo vem, da

je v onem krogu nekoč bilo veliko jezero; toda oni, ki so živeli pred nami, so znali s svojo veliko umetnostjo, ki je nam neznan, vsekati vodi pot skozi živo skalo. A najprej so zgradili prekop, ki teče čez ravnino. Voda je stekla po prekopu, se spustila vse niže in niže ter je napravila ono močvirje. Toda ko se je jezero posušilo, so ljudje tam zgradili veliko mesto, od katerega do danes ni ostalo drugega kakor razvaline in ime „Kor“.

„Morda je tako kakor praviš,“ odgovorim, „toda kako to, da se spet ne ustvari jezero iz voda, ki jih dež zlije poleti na zemljo?“

„Ne, sinko; oni narod je bil jako moder in je napravil požiralnike, kjer se je voda odtekala.“

„Ali Ona neprestano tod živi? Ali se nikoli ne spusti iz višav v dolino?“

„Ne, sinko moj, tam kjer je, tam živi vedno.“

Že smo bili prispeli na veliko ravnino in ves zadivljen sem ogledoval razno poltropsko cvetje in rastlinstvo. Vmes je bilo tudi mnogo palm in nekatere med njimi so bile visoke do sto čevljev. Ko smo tako hodili med drevjem in cvetjem, smo videli polno divjadi, toliko, da mi moje lovsko srce ni dalo miru. Vzel sem puško, skočil iz nosilnice in se priplazil k debelemu biku, ki mi je dal priti do osemdeset metrov. Pritisnil sem puško k licu in sprožil. Nikoli nisem zveri bolj pogodil. Zakaj bik se je samo vzpel in takoj telebnil na tla. Nosači, ki so se bili ustavili, da vidijo, kaj bo, so začeli mrmrati od začudenja; to pa je bilo pri njih veliko priznanje. Jaz pa sem se mirno vrnil v svojo nosilnico, kakor da v življenju nisem imel drugega posla kakor ubijati bika; čutil sem, da sem zrasel v očeh Amahagerov, ki so v tem videli izraz velikanske sile.

Bilali me je z navdušenjem sprejel.

„Čudovito, sin moj,“ je vzkliknil, „čudovito! Velik človek si; čeprav si tako grd. Da nisem na svoje oči videl, nikoli

ne bi verjel. In ti praviš, da boš tudi mene naučil tako ubijati?“

„Bom, oče,“ odgovorim veselo, „saj to ni tako težko.“

Po tem kratkem dogodku se ni nič več dogodilo pred solničnim zahodom. Takrat smo prišli v sence velikanske gore, o kateri sem vam že govoril. Popolnoma nemogoče je popisati ono mrko veličastnost, ki me je obdajala, ko so se moji nosači mučili in vzpenjali navkreber. Vse kar morem reči, je to, da se mi je v dušo jela spuščati neka ogromna in prazna veličina.

Tako hodeč smo prišli do nekega visokega rova, podobnega predoru, kakršne delajo pri nas za železnice. Čudil sem se, kdaj so mogli kaj takega zgraditi in s kakšnimi sredstvi. To bo gotovo ostala večna skrivnost naroda v Koru, ki je tam živel v megli stoletij. Kakor so pri Egipčanih gradili s prisilno robotjo, dolga stoletja, tako je moralo biti tudi tu.

Ko tako premišlujem, stopi Bilali iz nosilnice in mi vljudno vendar zapovedujoče reče, da je Njena ukaz, da naslednjemu potujejo z zavezanimi očmi, da ne bomo mogli pogoditi tajnih potov skozi goro. Kaj smo hoteli? Pristanemo na to in zavežemo nam oči, meni, Jobu in Leonu, pa tudi Ustani. Ne vem zakaj njej, če ne iz strahu, da nam ne bi izdala skrivnih potov.

Ko je to storjeno, takoj krenemo dalje; po odmevih stopinj zaslutim, da stopamo v notranjost gore. Možje začno peti neko melanholično pesem, isto, ki sem jo čul tisto noč, ko so nas vjeli. Istočasno začutim, da postaja zrak težak in bilo mi je skoro, kakor da me hoče zadušiti. Zdajci se nosilnica okrene, še enkrat in še enkrat. In mahoma postane zrak spet svež, in preden je minilo pol ure, sem vedel, da smo spet na planem. Čutil sem celo solnce, ki je prodiralo skozi obvezo, čutil svežost gorskega zraka na svojem licu.

In prav tedaj se povorka ustavi in začujem Bilalija, ki zapoveduje Ustani, naj sname svojo obvezo. Brez odlašanja si

sname svojo z oči in pogledam okoli sebe.

Bili smo prišli ravno skozi srce gore na drugo stran!

Pogledam po dolini; večji del nje je bil ograjen in v lesah so se pasle koze in krave, ki jih je bilo jako mnogo. Tu pa tam so se videli holmci porasli s travo, nekaj milj delj proti središču pa se mi je zdelo, da so velikanske razvaline.

Toda nisem utegnil razgledati vse to, zakaj okoli nas se mahoma zgrnejo Amahageri, podobni onim, ki so nas privedli semkaj; brez besed nas obkolijo. In potem zagledam tudi veliko število oboroženih ljudi v četah z oficirji, ki so imeli v rokah palice iz slonovine; vstajali so iz kamenja kakor mravlje in hiteli k nam. Bili so vsi ograjeni v leopardove kože, skratka, bili so Njena telesna straža.

Njihov poglavar stopi k Bilaliju in ga pozdravi, s tem, da se dotakne s slonovinasto palico čela; nato ga nekaj vpraša, česar ga nisem mogel razumeti. Ko mu Bilali odgovori, se vsa četa obrne in krene v hrib, spremljajoč naše nosilnice.

Tako smo hodili kake pol ure, dokler se nismo ustavili pred vhodom v ogromno votlino, ki je merila najmanj osemdeset čevljev v višino, in prav tako osemdeset čevljev v širino. Tam stopi Bilali iz nosilnice in veli tudi meni in Jobu, naj izstopiva. Leon je bil namreč tako bolan od vročine in malarije, da ni mogel stati na nogah.

Stopimo torej na tla in krenemo v ono velikansko votlino, v katero je prodiralo zahajajoče solnce. Prvo kar opazim, so bili reliefi na zidovih slični onim, ki sem jih videl na vrčih; največ ljubavni prizori, dalje lovi na zveri in mučenja (kako zločincem poveznejo razjarjen lonce na glavo) in tako dalje. Med slikami so bile vrste črk, ki so se mi zdele jako čudne. Bile niso namreč ne grške ne egiptiske ne židovske ne asirske. Bile so bolj podobne kitajskim besedam kakor čemurkoli drugemu.

Mica se moži

Mica je odpovedala, kajti Mica se moži.

„Svarim vas, Mica,“ reče milostljiva, „zakon je resna, jako resna reč.“

„Vem,“ odvrne Mica. „Ampak, moj Bog, saj ni treba, da bi moral vsak imeti tako smolo kakor vi!“

Na deželi

V majhnem podeželskem mestu. Stric Anton je prenočil v edini gostilni in je seveda zvečer preden je legel spat položil čevlje pred vrata. Ko jih drugo jutro vzame v sobo, so blatne ko prej.

Stric Anton pokliče krčmarico.

„Povejte mi, kaj mislite, čemu neki sem postavil snoči čevlje pred vrata?“

„Nad tem sem si tudi jaz že glavo razbijala,“ meni kmetica, „pa sem si rekla, ste bili pač pijani.“

Nobeno

„Kako je s tvojo ženitvijo? Ali še zmeraj omahuješ med materjo in hčerjo? Katero boš vzela?“

„Nobene. Mati mi je odsvetovala hčer, hči pa mater.“

Drag vinček

Vinski trgovec, ki ga vse pozna zaradi mešanja vin, pelje svojega gosta v vinsko klet, kjer pokušata vino.

„Kaj rečete, koliko lahko dobim za tale vinček?“ vpraša gosta, ko prideta do posebno velikega sode.

„Nu,“ odgovori gost, „kaka tri leta, bi rekel...“

Posledica prisega

„Prisegel mi je, da se ustrelji, če ga ne uslišim...“

„No, in? ...“

„Rešila sem mu življenje...“

Nravnostno izpričevalo

Podeželski župan mora napraviti nravnostno izpričevalo dekletu, ki hoče iti v mesto za služkinjo. Dolgo premišljuje, kako naj bi to šmentano stvar napisal — še nikoli ni imel takih reči. Naposled pa vendarle pogrunta:

„Tu radno se potrjuje, da nima Marijana Bizgec nobenega opravnka ne z moralo ne s policijo.“

Odkrito

Lipe gre na obisk.

In nese s seboj šopek.

Ko mu domačinka odpre, ji pomoli rože: „Izvolite, prosim —“

Pa odvrne gospa — tako rečejo vse gospe:

„O, saj ni bilo treba!“

„Vem,“ prikima Lipe, „saj sem rekel svoji stari, pa mi pravi, da spada to k oliki.“

Zaobljuba

Med procesijo začne deževati. Kmečke ženice si po stari navadi pokrijejo glave s krilom in gredo v molitev zatopljene naprej.

Nenadoma pa se zazdi Reziki, da jo zebe v neki del telesa.

Prestrašena se prime tjakaj in na neizmerno grozo zapazi, da je v naglici potegnila čez glavo tudi spodnje krilo.

Očitaje se obrne k kmetici, ki gre za njo: „Veš kaj, Mica, to bi mi bila pa lahko povedala!“

„Ja... saj bi ti bila...“ se odreže Mica, „pa smo vse mislile, da si se tako zaobljubila.“

Umivanje

„Ti, fant, zakaj pa se boljše umiješ? Saj ti na ustih vidim, kaj si danes kosil.“

„Kaj pa?“

„Kislo zelje!“

„Saj ni res! To je bilo že večeraj.“

Adam

Na vrtu vidim sedemletnega Stanka, ki obdeluje velik kup ilovice.

„Kaj pa delaš?“ ga vprašam.

„Rad bi ustvaril Adama, kakor Bog.“

„To se ti pa ne bo posrečilo. Samo prvi človek je nastal iz ilovice, vsi drugi pa so iz mesa in krvi.“

„Jaz sem se pa že tako veselil Adamovega rebra in Eve,“ meni Stanko žalostno.

Pred sodnikom

„... in potem me je vrgel iz šestege nadstropja, gospod sodnik.“

„To je nesramna laž, gospod sodnik. Vrgel sem ga iz petega!“

Pretežko pismo

Janez pride na pošto in da poštarju pismo. Poštar ga v roki steha in mu reče:

„Janez, pismo je pretežko. Še za en dinar znamk bo treba.“

„Saj sem jih hotel že sam prilepiti,“ reče Janez, „pa sem mislil — potem bo pa pismo še težje.“

Sanje

Polajnarju se je sanjalo, da se mu je zadril v nogo žebelj, in strašno ga je bolelo. Da se mu drugič ne bi spet kaj takega pripetilo, je poslej hodil zmeraj obut spat.

V šoli

Učitelj: „Janezek, povej mi kak stavek.“

Janezek: „Vol vleče voz.“

Učitelj: „Zdaj mi pa povej še velelnik!“

Janezek: „Hi!“

Drugi del
OČETOV GREH

Ta roman je začel izhajati v 40. številki „Romana“. Današnje nadaljevanje je deseto. Novi naročniki naj pri naročilu zahtevajo še prejšnjih devet številok.

Prvo poglavje

SLOVO DOMU

Gobriand je prebil noč kot čuvar svojega siromašnega pohištva, ki so mu ga postavili pod milo nebo. Ko se je zdanilo, se ni več bal, da mu ne bi kdo česa odnesel, in je zato šel k Lefondu, kjer sta ga čakali njegova žena in hči.

Lefond je bil dober človek. Priredil je siromakom zajtrk iz krompirja, kruha in sira.

„Kaj mislite zdaj početi?“ je vprašal starega Gobrianda, ko so si nesrečniki nekoliko potolažili glad. „Vaša hči bo težko dobila v Boisu dela in zaslužka — po vsem tem, kar se je zgodilo, je kaj malo upanja. Če naj vam kaj dobrega svetujem, bi vam tole rekel: idite v Pariz, tam boste lažje dobili priliko za kak zaslužek. Tam je delavnic vseh vrst, kjer potrebujejo ljudi in delovnih sil, celo taki, ki so pohabljeni kakor vi, Gobriand, dobe zaslužka. Če ostanete tu, si tudi ne morete obetati izboljšanja svojega položaja.“

Gobriand je pobesil glavo.

„O tem sem dolgo razmišljal,“ je rekel počasi čez nekaj časa.

„Nu, in?“ je vprašal čevljar.

„Vem, da ne bi bilo nápak iti v Pariz,“ je zamišljeno menil Gobriand. „Sicer me je tega velemesta strah, a kaj hočem — drugega mi skoro ne ostane. Samo...“

„Kaj ‚samo?‘“ je prijazno pomagal čevljar, videč, da staremu noče beseda prav z jezika. „Kar na dan z besedo!“

„Ne vem, kje naj vzamem denar za pot in za prevoz našega siromašnega pohištva.“

„Nu, oče Gobriand,“ je resno rekel Lefond, „bogati sicer nisem, kakor sami najboljše veste, vendar sem si za vsak slučaj, če bi me kdaj bolezen obiskala, del na stran nekaj petic; to so vsi moji prihranki. Sicer je to manj od krpanja čevljev kakor od divjega lova; kakorkoli že: dam vam jih na razpolago.“

„O, predobri ste,“ je ganjen odvrnil Gobriand. „Ne bom se branil, samo ne vem, ali vam jih bom mogel povrniti?“

„Zastran tega si nič ne belite las, oče Gobriand,“ ga je pomiril čevljar in ga potrepal po rami. „Preveč pošten človek ste, da bi me hoteli opehariti. Prepričan sem, da mi boste denar z obrestmi vrnil, kadar boste mogli — ali ne? Nu torej!“

„Hvala lepa, Lefond!“ se je malone s solzami v očeh zahvaljeval Gobriand. „Če ne bi sprejel roke, ki mi jo ponujate, bi s tem sam priznal, da ne verujem v svojo lastno poštenost.“

„Ali imate kako reč v Boisu, ki naj jo uredim za vami?“ je vprašal čevljar.

Pohabljenec je pobesil glavo in v njegove oči je prišel izraz grenke bolesti.

„Nič,“ je rekel. „Razen če...“

Julija se je prestrašila. Dobro je vedela, kakšne grenke misli so tisti trenutek švignile očetu po glavi.

Toda Gobriand ni rekel besede. Samo nehote se je ozrl proti gradu.

„O, prišel bo še čas,“ je zamrmral komaj slišno. „Ne, ničesar ni treba urediti za meno,“ je rekel trdo.

„Potem bi vam svetoval, da se kar moči naglo odpravite od tod.“

„To je tudi moj namen,“ je odgovoril pohabljenec.

„Pomagal vam bom pri prevozu pohištva,“ se je ponudil čevljar. „Mi siromaki itak moramo drug drugemu pomagati. — Ali koga v Parizu poznate?“ je vprašal nato.

„Imam sestro, ki stanuje v Opatijski ulici blizu Montmartra. Ona nam bo vsaj znala povedati, ali je kako prosto stanovanje v hiši, kjer stanuje, če ne pa nam bo pomagala pri iskanju.“

Mati in hči so se z Lefondom lotili dela. Julija je neprestano mislila na Gastona. Vpraševala se je, ali ima pravico odpovati, ne da bi se prej poslovila od dragega. Kaj bo rekel, kaj bo mislil, kadar to izve, in kako naj jo v Parizu odkrije — v Parizu, kjer se vsak človek izgubi kakor v nepreglednem morju ljudi? Ko bi vsaj vedela za svoj naslov v Parizu, potem bi mu pisala in skrila pismo tjakaj, kjer sta do zdaj spravljala svoje dopisovanje. Ali res mora oditi iz Boisa, ne da bi se še poslednjič videla?

Globoko je vzdihnila. Ali ji Lefond ne bi mogel pomagati?

V čakalnici male postaje, kamor je Lefond spremil naše prijatelje, je čevljar dobil Julijo sedečo v kotu.

„Zakaj ste tako žalostni?“ jo je nagovoril. „Kaj vam je?“

„O, nič,“ je odgovorila deklica sileč se na smeh. „Skrbi me samo, kaj bo, če v Parizu ne dobim dela.“

„O, zastran tega si ne belite glave,“ jo je skušal pomiriti čevljar. „Moja sestra Marjolet, ki je v Parizu omožena, vam bo že pomagala. Toda vi niste žalostni zaradi tega, gospodična

Julija. O, ne, nekaj drugega mora biti. Oprostite, če o tem govorim. Želim vam vse najboljše in bi vam tako rad pomagal. Najbrž ne veste — ne zamerite, če sem tako odkrit — najbrž ne veste, da poznam vašo skrivnost. To se pravi, zame ni nikaka tajnost, da sta se rada gledala z mladim gospodom Gastonom, in tudi to vem, da je mladi graščak prosil starega Gobrianda za vašo roko."

Julijin obraz je zalila rdečica. Toda Lefond se je naredil, kakor da ni nič opazil.

„Kako naj mladi mož ve, kje boste v Parizu stanovali?“ je tehtno nadaljeval, kakor bi govoril o kakih čisto poslovnih zadevih. „Kako naj vas dobi v Parizu, če mu nihče ne pove, kje naj vas poišče! Nu, če nimate nič proti temu, mu to jaz povem. Vse mu bom povedal, kako in kaj je z vašo stvarjo; zato pa upam, da mi boste iz Pariza tudi takoj pisali. Vaše pismo,“ je nadaljeval čevljar, „mu takoj izročim, ko ga dobim. Nameni mladega moža so pošteni, to se mu vidi na prvi pogled; on vas resno želi vzeti za ženo. Saj ste pa tudi pošteno dekle, kakršnega daleč na okrog ne dobi — nu, bikar ne ugovarjajte, kar je res, je res. Torej, mislim, da bi bila s tem stvar v redu, in sodim, da ne bo po krivem, če malo posredujem. Kaj pravite?“

„Nič,“ je odgovorila Julija, ki so jo te čevljarjeve besede tako zmedle, da ni vedela, kaj naj mu reče. „Da, da, o, prosim, povejte mu!“ je takoj nato hlastno vzkliknila, „dajte, povejte mu, zakaj in kako smo odpotovali.“

Nenadoma pa je umolknila in se za trenutek zamislila.

„Ne, ne!“ je vzkliknila. „Ne povejte mu tega! Ne govorite mu nič o naši bedi in nesreči. Recite mu, da smo odpotovali, ker mojemu očetu po tej krivični obtožbi ni več obstanka v Boisu; o našem trpljenju, o tem, da so nas pregnali izpod strehe in nas vrgli na cesto, o vsem tem ne recite besedice!“

„Naj bo kakor želite, gospodična!“ je rekel Lefond. Toda sam pri sebi si je mislil: „Bog-

me, to je obljuba, ki mi je ne bo lahko izpolniti!“

Prav takrat je privozil vlak na postajo in naši prijatelji so stopili v voz. Vlak je odpeljal...

Lefond je še dolgo gledal za železno kačo, ki se je vila v daljavo in se mu počasi izgubila izpred oči. Potlej pa je pogledal za svoje velike, očrnele roke in smolnate hlače ter zamazani telovnik, ki je že kar kričal po novem, in zamišljeno sam pri sebi zamrmral:

„V primeri s temi ljudmi sem milijonar!“

Minili sta komaj dve uri po Gobriandovem odhodu, ko je Gaston zapustil grad in se odpravil proti dobro znani hišici v gozdiču. Še vedno se ni opomogel od prvega strašnega vtisa, ki ga je bil napravil nanj usodni pogovor z očetom. Očetove besede so mu neprestano zvenele v ušesih in čutil se je žalostnega, da bi bil najrajši umrl.

Izprva je šel čisto brez smotra, odganjajoč od sebe vse misli, ki so se mu porajale v izmučeni glavi. Toda komaj je stopil v gozd, mu je bila prva in edina misel, obvestiti Julijo. Kaj naj ji pove: da iz njune poroke zdaj ne more nič biti, da so se vse tako lepe sanje razblinile, da ne smeta nič več misliti na srečo? Kaj poreče Julija na to? Kaj bo mislila, kako sprejela te besede? Ali bo njena ljubezen do njega, njena vera vanj tolika, da ne bo zdvomila o njem? Kako naj ji razloži svoj strašni položaj! Kako naj jo prepriča, da ni izdal njune ljubezni, ko ji vendar ne sme odkriti resnice! Saj ga je očetova in materina skrivnost vezala; moral jima je žrtvovati svojo srečo, in še več kakor to, tudi čast; zakaj za njegovo čast je šlo, ker je bil prisiljen izpolniti besedo — in zaradi tega bo morda trpel tudi Julijin sloves...

Potlej se je zbal — in to ga je zbudilo kakor z iglo — Julijinega prezira. Ni se mogel braniti pred njo. Moral bo prestopiti Gobriandov srd in prezir njegove hčere, ne da bi smel zardeti, ne da bi smel njegov obraz trzniti, ne da bi smel samo pomi-

sliti na obrambo. O Bog, toliko sramote ne bo mogel prenesti!

Njegova čast je zahtevala, da natoči Juliji čistega vina, da ji vrne besedo in svobodo.

V takih mislih se je počasi napotil proti Gobriandovi hiši.

Potrkal je na vrata. Toda na njegovo začudenje se ni nihče odzval. Pogledal je po oknih, bila so brez zastorov, in tedaj je videl, da so sobe prazne in hiša zapuščena.

„Kaj naj to pomeni?“ je malone na glas vprašal mladi mož.

Stopil je na vrt in zagledal na tleh sledove, ki jih je pustilo pchištvo, ko so ga prenašali iz hiše in selili.

Zla slutnja ga je prešinila. Instinktivno je stekel v gozd k drevesu, kjer so bila navadno Julijina pisma. Segel je pod korenino, toda njegova roka je prišla samo za prst in listje. Pisma ni bilo.

Kaj naj to pomeni? se je vprašal. Kaj naj zdaj stori? Mladi mož si ni vedel sveta. Počasi in ves zamišljen, poln črnih slutenj se je napotil domov.

Tako je minil dan, ne da bi bil prinesel Gastonu kaj novega. Za dnem je prišla dolga, brezkončna noč. Gaston ni niti za trenutek zaprl oči.

Drugo jutro so mu povedali, da želi nekdo iz Boisa z njim govoriti. Vlel je, naj ga puste k njemu.

Bil je Lefond. Prišel je, da izpolni besedo, ki jo je dal Juliji.

„Gospod,“ je začel kar naravnost, „vi ste gospod Gaston Forges in se zanimate za gospodično Julijo Gobriandovo?“

„Kaj se ji je zgodilo?“ je vprašal Gaston. „Ali je —“

„O, pomirite se!“ ga je prekinil Lefond. „Nič se ni zgodilo, kar bi bilo nevarno njenemu življenju. Jaz sem samo Gobriandov prijatelj in zato sem sklenil stopiti k vam, ker bi vam imel nekaj povedati.“

„Govorite! Tak govorite vendar! Ali ne vidite, da poginjam od nestrpnosti?“

„Če ste poštenjak, gospod Forges — tem bolje! Zakaj prihajam? Zato, ker sem včeraj na

postaji, ko sem tjakaj spremil Gobriandove, obljubil gospodični Juliji, da vam pridem povedat, da so se za stalno preselili v Pariz. Zapustili so Bois."

„A zakaj tako iznenada?“

„Zakaj? Ker niso imeli več, s čim bi živeli. Ne dela ne blaga na up — in potem njegova velika poštenost — mislil je, da je neodpustljiva tatvina, če ustrelj v državnem gozdu, da si uteši lakoto, kako ubogo srno!“

„O Bog!“

„Kaj niste nič vedeli o njegovem siromaštvu?“

„Nisem vedel, da je tako veliko. Če bi bil vedel —“

„Kaj bi bili mogli pomagati — nič!“ ga je prekinil Lefond. „Vam so vezane roke. Vi ljubite Julijo — Gobriand pa vas ne more videti. Denarja mu vendar ne morete ponuditi — jeli?“

„Kaj naj storim?“ je vzkliknil Gaston ves nesrečen.

„Ne obupajte,“ ga je skušal potolažiti čevljar. „Prišel sem, da vam nekaj povem. Da vas Gobriand sovraži, je res. Vendar se mi zdi, kakor da bi bil izpremenil svojo sodbo o vas — čeprav vašega očeta še vedno tako sovraži kakor prej.“

„Iz česa sklemate na to?“

„Zdi se mi, da se je takrat izpremenil, ko so ga izpustili iz preiskovalnega zapora — najbrž mu je sodnik povedal, komu se ima zahvaliti, da so ga izpustili na svobodo. Mislim, da bi si mogli, če bi hoteli, očeta Gobrianda, ki je v srečo poštenjak kakor jih je malo, zdaj popolnoma pridobiti na svojo stran. Oprostite,“ se je prekinil čevljar, „da se mešam v reči, ki mi niso nič mar, toda to je samo v korist Julije, in Julija je tudi tista, zaradi katere sem prišel k vam.“

Gaston se je spustil na stol in zaprl oči. Čutil je, da se mu vse v glavi vrti. Počemu zdaj gotovost, da si pridobi starega Gobrianda — ko pa ne sme vzeti Julije za ženo?

„To bi bila res prava sreča za siromake,“ je povzel Lefond, „če bi vi, gospod Forges, vzeli Julijo za ženo. Rodbina živi v najstrašnejši bedi in ljudje nimajo niti toliko, da bi si enkrat

Kolinska

na dan privoščili pošteno malico. Vrhu tega so jih zarubili in nagnali na cesto, ne, to je strašno!“

„Kaj pravite?“ je zavpil Gaston.

„Rekel sem, da so jih nagnali na cesto! To kar jim je še ostalo od rubežni, so jim kratkomalo vrgli na cesto, in tam so prebili ti nesrečniki dva dni in dve noči, izpostavljeni dežju, vetru in mrazu, lačni in malone nagi.“

„Kdo je ta živinski človek, ki tako ravna z ljudmi?“ je ves ogorčen vzkliknil Gaston.

„Ne govorite slabo o njem,“ je s pomealjivim nasmehom odgovoril čevljar. „Hiša je bila last gospoda Tenneryja, on pa jo je pred štirinajstimi dnevi prodal.“

VSAK DAN 1 ODGOVOR

Na vprašanja na 6. strani

1. Devet in pol milijona.
2. V zamorski republiki Libe-riji v Afriki.
3. Muslimanski.
4. 215.
5. Od julijske revolucije 1830: sestavili so jo politični begunci in pustolovci.
6. Islandija. Prej je bila nekaka danska kolonija, vendar je danski kralj še vedno tudi islandski.
7. Iz katranovega olja, dobljenega iz črnega premoga.

Komu, si lahko mislite — vašemu očetu!“

„Bog nebeški!“

„Da, taka je stvar, kakor sem vam pravkar povedal. Kakor veste, gospod Forges gospoda Gobrianda ne ljubi ravno preveč. Rubežen je sicer res zahteval gospod Tennery, toda ljudi nagnati na cesto, to si je izmislil vaš oče.“

„In kaj počno zdaj ti siromaki? Kje so zdaj?“

„V tem trenutku,“ je odgovoril Lefond, „so Gobriand, njegova žena in hči na pariških cestah, izpostavljeni vsem vetrovom naključja in usode. Upajmo, da jim bo usoda mila.“

„Ali veste za njihov naslov?“ je napeto vprašal Gaston.

„Ne.“

„A vendar ga boste zvedeli — kmalu — morda že drevi — ali jutri!“ je silil mladi mož.

„Ne morem vam reči, ali se bo to zgodilo danes ali jutri, toda tega sem gotov, da mi bosta Julija in stari Gobriand čisto gotovo pisala.“

„In takrat me boste obvestili, kaj ne?“

„To vam obljubim.“

S temi besedami se je čevljar poslovil in ostavil mladega moža na robu obupa.

Po zajtrku je Gaston prijel očeta za roko in ga odvedel s seboj v park. Očetu se je to čudno zdelo in prevzel ga je neki nemir.

„Kaj ti je, Gaston?“ ga je vprašal, skušaje podeliti svojemu trdemu glasu mehkejši zvok.

„Oče,“ je začel mladi mož, „danes sem zvedel za vse krivice in brezsrčnosti, ki si jih storil Gobriandu in njegovim ljudem. Tvoja strogost pa bi vendar lahko imela neke meje. Zakaj kupil si hišo, od katere ne boš imel prav nobene koristi, kupil samo zato, da si lahko vrgel te ljudi na cesto. Zato ti odkrito povem, da vidim v tem tvojem ravnanju samo hladnokrvno krutost in utešitev osvete in sovraštva.“

„Tako, tako!“ je s porogljivim glasom menil stari Forges.

Obnovite naročnino, da ne bo prepozno!

„O, vem, da mi tega ne boš priznal,“ se je razgrel Gaston. „A to je meni malo mar. Toda,“ je rekel počasi, vsako besedo ostro poudarjaje, „sovraštvo do Gobrianda utegne pomeniti, da nastop tega človeka zoper tebe ni tako brez povoda in da temelje njegove zahteve na resnici!“

„Ne vem, kam meriš...“ je zajeceljal Forges in pobledele.

„Na to, oče, da si mi s svojim ravnanjem nasproti temu človeku onemogočil bivanje na tem gradu; sram me je ostati še delj pod to streho.“

„Torej se odpravljaj v Pariz?“ je vprašal stari Forges, namenoma preslišavši sinovo bodigo.

„Da, čimprej.“

„Prav. Zapovedal bom, da ti pripravijo stanovanje v naši pariški hiši.“

„To je odveč, oče.“

„Nu, mislim...“

„Ne, bolje je,“ ga je prekinil sin, „bolje je, če naj ohranim spoštovanje, ki ga imam do tebe, da ne pridem več dosti s teboj v dotiko. Dovolj tedaj, da ne samo odidem iz gradu, nego se zahvalim tudi za stanovanje v tvoji hiši v Parizu. Urediti si hočem stanovanje po svoje.“

Mučna tišina je nastala. Staremu Forgesu se je videlo, da se komaj premaguje.

„Po svoje!“ je rekel čez nekaj časa, sileč se na smeh. „Nu, dobro, povišal ti bom svoj mesečni prispevek s treh tisoč frankov na štiri tisoč. Ali se s tem zadovoljiš?“

„Ne, oče,“ je mirno odgovoril Gaston. „Narobe, prosim te, da mi svojo podporo popolnoma ustaviš. Slike mi gredo čisto dobro v denar in me ni strah bede. Upam, da me bo moja umetnost prav dobro prehranjevala.“

„Torej se nam popolnoma odrečeš,“ je zavpil Forges, „to je popoln prelom!“ Njegove pesti so se krčevito odprle in spet sklenile in njegove oči so se malone okrutno uprle v sina.

„Dobro,“ je rekel nato. „Naj ti bo po tvoji volji!“

S temi besedami sta se oče in sin mrzlo, brez vsake besede razšla, ne da bi si še poslednjič stisnila roko.

Drugo poglavje

V PARIZU

Vsota, ki jo je Lefond posodil očetu Gobriandu, ni bila velika, vendar je zadoščala za kritje prvih izdatkov, namreč za hrano prve dni po prihodu v mesto, dokler niso dobili stanovanja in dela.

Stanovanje so dobili blizu Opatijske ulice, kjer je stanovala Lefondova sestra. Bilo je v četrtem nadstropju, in vse prej ko prijazno; toda kdo bi se za stran tega vznemirjal, še dobro, da so imeli dom, kjer jih ni nihče naprej terjal za denar.

Tako sta sedela prvi večer v Parizu oba, oče in hči — mati je legla spat — pri oknu in nemo premišljala vsak o svojih skrbeh.

„Kaj ti je v mislih, otrok?“ je vprašal Gobriand in nežno pobožal hčer po glavi. „Zakaj si tako otožna? Sicer res nismo bogati, toda obupavati pa tudi še ni treba!“

Julija mu ni odgovorila.

„Slutim, kaj teži tvoje srce,“ je nadaljeval s tihim glasom, kakor da mu je nerodno govoriti o tem. „Na svojega dragega misliš, na Forgesa!“

Julija je prebledela, strah ji je stisnil srce. Ali ji hoče oče zaradi tega spet delati očitke?

Staremu dolgo ni šla beseda iz ust. Vse vrste misli so se mu podile po glavi. Naposled pa je odločno začel:

„Svobodno in odkrito ti hočem povedati, kaj mislim o tem. Ko me je preiskovalni sodnik v Fontainebleauju spustil iz zapore, mi je dokaj jasno namignil, da naj se za to zahvalim pred vsem mlademu Forgesu. Moram reči, da sem bil tega vesel, čeprav — ne vem, ali sem ti to že povedal — sem še danes prepričan, da je Forgesov oče glavni krivec, da so me zaprli.“

Strupena resnica

Misli Oskarja Wilda

Tridesetega novembra je minilo trideset let, kar je umrl Oskar Wilde (izgovori uájld), eden najduhovitejših zasmehljivcev zadnjih stoletij. Preživel je dosti: naučil se je časti in slave, naučil še več nesreče in sramote. Znamenite so njegove misli, odete v elegantno obliko duhovitih aforizmov, pa grenke in strupene in — le preveč resnične! Nekaj bi jih hoteli piscu v spomin zbrati tudi za „Romanovce“; še prej pa bi povedali tole resnično, ki morda najbolje karakterizira velikega pokojnika in njegovo duhovitost.

Takrat je bila ravno izšla slovitá knjiga „Genij in blaznost“ Italijana Cezarja Lombrosa. Nekdo je vpricho Wilda rekel, da sta blaznost in genijalnost sorodni si neprirodnosti človeškega duha in da je vsak genijalen človek na meji blaznosti. Wilde je te besede občutil kot osebno žalitev. Z muko se je premagal in rekel:

„Že mogoče, da so geniji norci. Toda kakšna je ta norišnica, v kateri živimo — ko sestoji vendar vse ostalo človeštvo iz idiotov?“

Evo nekaj njegovih najboljših:

Slabše od tega, da ljudje o nas govore, je samo še to, če ne govore o nas.

Vprašanja niso nikoli indiscretna; odgovori pa časih.

Najboljša podlaga za zakon je medsebojno nerazumevanje.

Izkustvo imenuje vsakdo napake, ki jih je storil.

Nepomembne ženske so zmerom ljubosumne na svoje može. Lepe nikoli. Ne utegnejo biti. Ker so mnogo preveč zaposlene s tem, da so ljubosumne na može drugih žen.

Ljudje verujejo rečem, ki so nemogoče, nikoli pa ne onim, ki so neverjetne.

Trpljenje prijatelja lahko vsakdo soobčuti; toda le plemenit značaj se bo veselil prijateljevega uspeha.

Doma, v družini

Sadje

Grozdje vsebuje jako dosti sladkorja in dobro deluje na črevesje. Zdravilnost zrelega grozdja je znana, zato tudi toliko priporočajo grozdnate kure (zdravljenje z grozdem). Grozdje čisti kri; zdravljenju z grozdem naj bi se pred vsem podvrgli ljudje, ki se jim radi delajo izpuščaji, in sploh slabokrvni.

Južno sadje (fige, dateljne, rozine) uživamo največ posušeno. Za prebavo je to sadje jako dobro, ker uravnava delovanje črevesja. Suhe smokve je dobro nekaj ur prej v vodi omehčati, na primer zvečer, če hočeš potem drugo jutro na tešče najprej vodo piti in nato smokve jesti (dolgo in temeljito prežveči!). To je najboljšje prirodno sredstvo za zaprtje.

Banana ima jako veliko redilnost in je lahko prebavljiva. Toda v primeri z jabolkom, ki je za naše zdravje prav tako dragocen sad, je mnogo predraga. Kdor nima preveč denarja, naj je torej ne kupuje, ker ni naše domače sadje prav nič manj koristno.

Oranža (pomaranča) je zdrav, jako osvežujoč sad. Ena do dve oranži na tešče te okrepiča in poživi in se po njih počutiš neverjetno svežega. — Citrona (limona) je jako zdrav sad. Z njenim sokom odpraviš vnetje vratu ali vsaj pomagaš, da izgine. Kadar je difterija v hiši, naj vsi domači grgrajo citronovo vodo. Citronov sok je zelo razkuževalen, vrhu tega je prav dobro sredstvo za hripa-

„Kako postanem dober godbenik?“ To brezplačno knjižico pošlje tvrdka Meinel & Herold v Mariboru, številka 114 vsakemu prijatelju glasbe, ne glede na to, ali se je šele začel učiti ali pa že nekaj zna. Zahtevajte jo takoj po dopisnici.

vost. Dalje hvalijo citrono ljudje, ki trpe na protinu, ker citrona razkrajja revmatične tvorbe. Citronov sok, zmešan z vodo in sladkorjem, je jako dobra in žejo gaseča pijača.

Gozdne in vrtno jagode niso samo jako okusne nego tudi prav zdrave. Rdeče jagode s stolčeno sladko smetano so idealna jed za revmatične ljudi in naj ne bi manjkale na nobenem vrtu. Najboljše za zdravje pa so borovnice; če jih posušiš in skuhaš v kašo in poješ, preženeš tudi najhujšo drisko. Borovnice so jako dobre pri vnetjih (na primer v žrelu) in razkužujejo. Svežih borovnic nikar ne skuhaš, nego jih sirove in potreseš s sladkorjem serviraj pri obedu.

Češnjak je tako izboren sad, da nam naše bralke ne bodo zamerile, če jo zdajle omenimo, čeprav ni več sezone zanjo. Češnje so zelo lahko prebavljive. Ljudje, ki trpe na protinu, poapnenju žil in zaprtju, naj bi spomladi napravili zdravljenje s češnjami, ki jih ni moči dovolj priporočati. Zastran koščice ne preveč strahu! V slepo črevo pečke, če jih požreš, ne morejo zaiti; če ti kdo reče, da so te pečke že našli v slepem črevesu, mu povej, da so to kameni iz blata (konkrementi iz blata in apna).

Nekaj uporabnih sredstev

Umazane čevlje iz atlasa osnažiš s koscem vate, ki si ga namočila v vinski evet (špirit).

Volnene stvari smeš prati samo z mrzlo ali pa mlačno vodo.

Umazane ploščice na štedilniku namaži z mešanico grafita in vode.

Ploščice na štedilniku rade počijo, če se preveč razbelijo. To preprečiš, če jih večkrat namažeš z mastjo, seveda v neznamni količini.

Rja na likalnikih izgine, če vroč likalnik obrišeš s krpo, na kateri je malo voska.

Rižev narastek

Potrebščine: 7 dkg riža, ¾ litra mleka, 6 dkg presnega masla, 10 dkg sladkorja, nekoliko Dr. Oetker-jevega vanilinovega sladkorja, 2 jajci in ¼ zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, jabolka.

Priprava: Spari riž v mleku, eventuelno v posnetem mleku v pečici. Ko se je ohladil, mu primešaj razpuščeno presno maslo, sladkor, nekoliko vanilinovega sladkorja, celi jajci in zavojček pecilnega praška. Nato namaži proti ognju zavarovano skledo s presnim maslom in potresi z moko, deni vanjo polovico mase, potem lepo olupljenih, razrezanih jabolkih in na vrh ostalo maso. Sedaj postavi narastek v pečico, ga speci, da dobi rjavo skorjo, ter serviraj z vaniljevo omako.

ALI HOČEŠ BITI LEPA?

Ni pravilica, da so že stari Egipčani poznali kozmetična sredstva. Ko so odkopavali Tutankhamonovo grobnico, so našli v njej posodice pomad in neverjetno lepo dišečih volnav. To je najboljši dokaz, da ljudje skrbje za lepoto, kar obstoji svet...

Kaj se danes uporablja za ohranitev lepote in svežosti, ki si je želi vsaka ženska? ZORAIDA KREMA ohranja svežost in mladost lica ter odstranjuje gube, ki so največji sovražnik lepote. Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50.

ZORAIDA MILO je izredno dehteče, priporočljivo za vsako poit in se izvrstno peni.

Elegantno opremljena škatlica Din 12.—, ZORAIDA PUDER v vseh barvah, bel, rožnat, creme, ocre, naturelle, je priljubljen in brezhiben. Okusno pakiran v škatlicah Din 6.—, 12,

20.—, MILCH-KREMA DR. BPOEMA je edino sredstvo proti pegam in madežem.

Dnevna in nočna krema, lonček Din 12.50, MELITIS KREMA (rastlinski vosek) je čisti naravni preparat, ki v nekaj dneh odpravi lišaj.

Škatlica Din 10.—, BORAKS je na vsak način potreben dodatek vode pri umivanju.

Škatlica Din 10.—, Poslednja novost na polju kozmetike so vsakakor preparati:

„OPERA“: „OPERA“ Eau de Cologne, elegantno opremljena s 100 grami vsebine Din 40.—,

„OPERA“ parfem, izredno dehteč, elegantno adjustrirana steklenica Din 50.—,

„OPERA“ krema za lice, lonček Din 40.—,

„OPERA“ puder, v vseh barvah, velika škatlica Din 30.—,

Vse gori opisane preparate prodaja in razpošilja s pošto

PARFUMERIJA URAN, Mestni trg 11, Ljubljana

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

„PLANINKA“

zdravilni čaj

iz najboljših zdravilnih zelišč, čisti in prenavlja kri in učinkuje izbornu pri slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napenjanju, nerdnem uelovan u črev, hemoroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih in žolčnem kamnu. Preprečuje kislino in zbujata tek. Pravi „Planinka“ čaj je zaprt in plombran in ima napis:

Lekarna Mr. Ph Bahovec, Ljubljana
ter stane zavojček 20 Din

Ureja Boris Rihteršič

„Ljubezenska parada“

Slavni filmski režiser Ernest Lubitsch je poklonil svetu novo umetnino, ki v marsičem združuje gledališko in filmsko umetnost in morda v tem pogledu presega vse, kar smo dozdaj videli in slišali.

Glavno vlogo — grofa Alfreda Renarda — igra ljubljenelec Francije in vsega sveta, prikupljivi Maurice Chevalier, ki je bil dolgo partner „božanske Mistinguette“, potem pa je prišel k filmu in se prvič izkazal v Paramountovi filmski opereti „Pesem Pariza“. Zdaj nas je že drugič presenetil z „Ljubezensko paradom“.

Chevalier zmeraj dominira na odru. Lep je, a ne tiste hladne klasične lepote — kako bi rekli — stoodstotni moški je, brez brutalnosti, eleganten, pa nikdar fičfirič. Kadar se jezi in kadar se smeje, kadar je v paradi in kadar v pidžami, vselej je v formi, diskreten, naraven, skratka — gospod.

Jeannette MacDonald, njegova partnerica, je novo ime. Novo namreč za filmsko publiko, ker je bila prej znana samo z odra. Izredno elegantna je, neobičajno lepa in igra vlogo nadvojvodinje Luize naravnost virtuosno. In ta vloga je težka! Pevsko in igralško zahteva od interpretke jako mnogo. MacDonaldova je kos vsemu, ker je prvovrstna pevka in dražestna v igri. Dokler igra, živite z njo, preživljate niene radosti in nene bolečine, ker vas neodoljivo vleče k sebi v svet svojega umetniškega ustvarjanja.

Muzika je sladka, polna sentimentalnih motivov, ki se temu filmu izredno prilagajajo. Potem se nenadoma izpremeni v razigrano humoresko, dokler ne preide v resno veličastnost. Vsega je v tem filmu. Veselja in žalosti, smeha in boli, razigranosti in umerjenosti.

Taka je „Ljubezenska parada“! Svetovna kritika jo je sprejela z navdušenjem. Pa kaj bi vam še govorili! Kmalu jo boste imeli priliko videti, pa boste sami presodili.

Film je izdelala družba Paramount.

Chaplinove „Luči velemešta“

ki jih je delal tri leta, so menda gotove. Iz mnogih, mnogih filmskih trakov, ki jih je porabil, je sestavil film, ki bo v kratkem romal po svetu. Glavno žensko vlogo ima Merna Kennedy, mlado dekle, ki ga je odkril na nekem plesu v Chicagu in ki se je šele po dolgem pomišljanju odločila sprejeti to vlogo. V filmu igra slepo deklico, ki se zaljubi v Charlieja, ker ne ve, kakšna je njegova zunanost. Ko pa po uspeli operaciji ozdravi, zasmehuje smešnega Charlieja prav tako kakor vsi drugi. Chaplin zastopa, kakor v vseh svojih filmih, tudi tu grenko resnico, da ostane človek sam. Filmska publika še ni nikdar doslej pričakovala kakega filma s tako nestrpnostjo in radovednostjo, kakor „Luči velemešta“, katerih premijera se je zavlekla tja v januar prihodnjega leta.

Največje in najmanjše stvari, ki jih kupujejo filmski studiji

Katalog revviziterja, tako namreč imenujejo tistega, ki se mora brigati, da imajo v filmskih studijih o pravem času vse kar potrebujejo za kak film, je zelo pisan. Morda nima pri snemanju razen režiserja nihče toliko dela kakor on.

V Metro-Goldwynovih ateljejih nosi to odgovorno mesto Sol Clarke, ki je eden najsposobnejših ljudi. V enem tednu je moral za studio nabaviti celo vrsto stvari... od tisoč ščurkov, ki jih je režiser potreboval za neko majhno sceno, pa do odprtega orangutana in dresiranih roždan. Drugi teden pa se je moral ogledati za kompletno srednjeveško barko, ki jo je potreboval John Gilbert za film, ki se odigrava na deblem morju.

Clarke mora zmeraj paziti, da ne prezre kje kake stare etikete z vinske steklenice. Ker je v Ameriki alkohol prepovedan, so take etikete postale prava redkost. Clarke jih zbira s tako ljubeznijo, kakor nekateri ljudje znamke.

Najmanjši predmet, ki ga je moral nekoč preskrbeti je bil majčken revolver v velikosti ženske zapestne ure, največji pa orjaška lokomotiva, ki jo je potreboval Lon Chaney za svoj poslednji film „Ekspres št. 317“. No, s tem se ni rečeno, da mu morda nekoč ne bo treba nabaviti še večjih stvari. Pa tudi manjših. Saj se družba lahko na lepem

Elitni Kino Matica

Edini zvočni kino v Ljubljani

Telefon 2124

„3 + 1 = 2“

Vesela, temperamenta in humorja polna opereta; v glavnih vlogah Lillian Harvey in Willy Fritsch.

„Ljubim, ljubiš, ljubi“

Muzikalna komedija polna novih popevk in čarobne muzike. Studentovsko življenje in lubezen. V glavnih vlogah: Willy Forst, Hans Brausewetter in Betty Bird.

spomni, da ji bo treba velikega Zepelina ali majhnega kolibrija. Vse to je odvisno od režiserja in njegove volje.

Greta je huda

Ker že ravno hočete, bom napisala nekaj besed o svojem privatnem življenju, dasi si ne morem razlagati, zakaj naj bi bilo to potrebno. Vsak človek živi tako, kakor se mu zdi najbolje in — tudi jaz. Ali je način mojega življenja z mojo umetnostjo kaj v zvezi, vam ne morem reči. Moje zasebno življenje je samo moje, zato ni čudno, da ga skrbno prikrivam radovednemu svetu. Nočem biti kakor riba v akvariju, ki jo vsakdo lahko gleda od vseh strani.

Pred kratkim me je prosilo uredništvo nekega mladinskega lista, naj napišem vrsto člankov o tem, kako je najlaglje priti k filmu. Kaj naj bi bila napisala? Res nimam prav nobene ambicije za take članke, ker vem, da hočejo ljudje samo vedeti, kako sem jaz sama prišla k filmu. Tega pa nočem povedati.

Časnikarji me zmeraj izprašujejo, zakaj se ne poročim. Prav za prav hočejo to vedeti vsi, ki z njimi govorim. Dasi jih prav nič ne briga, naj nekaj povem; med zakonsko srečo in umetnostjo, mislim, ni nobene zveze. Kolikorkrat me bo svet kdo vprašal, mu bom tako rekla. Vsem pa povem tole: Komur je do moje umetnosti, bo gledal moje filme, ne da bi poznal podrobnosti iz mojega življenja, ki končno niso nikakšna kurioznost, a niso nikomur nič mar...

Filmski drobiž

Neki ameriški časnikar se je predrznil napisati, da Greta Garbo v zvočnem filmu ni uspela. In veste, kaj se mu je zgodilo? Ljudstvo ga je hotelo linčati in le toliko, da ga je policija rešila.

Jackie Coogan, ki ga je odkril Charlie Chaplin, je zdaj v tistih letih, ko ne more igrati ne otroških ne ljubimskih vlog. Pravijo pa, da se na novo karijero ljubimca zelo skrbno pripravlja.

Karijera male Dolly

V glavnih vlogah Dolly Haas in Oskar Karlweis

Dolly stoji v prodajalni klobukov in misli na svojega ljubega, Freda Halterja, igralca klarineta in skladatelja šlagerjev. In še nekaj — kako bi našla pot do gledališča. Fred ji je seveda rekel, da iz tega ne bo nič, ker nima talenta, še celo smejal se ji je, tako da je bila Dolly skoraj jezna. Dolgo premišlja, kako bi ga prepričala, da to ni res. V svoji iznajdljivosti najde pot do gledališkega ravnatelja Silbermanna in to prav tistem trenutku, ko ga je neka zvezda pustila na cedilu. Dolly dobi stanovanje kakor ga prej je navdušen — tako mora pač biti v filmu — in jo na mestu angažira. Dolly dobi stanovanje kakor ga prej nikdar še videla ni. Ravnatelj raztroši sveto, da je njen ljubček sam knez ta in ta, ki se pravkar mudi v Afriki. In kaj se zgodi? Komaj se to razve, se vrne knez iz Afrike in zdaj se šele prične prava komedija. Ko končno Dolly s svojim temperamentom proslavi najnovejši šlager svojega ljubčka, mu pade v naročje. Tako so vsi zadovoljni: Dolly je pokazala svoj talent, Fred je našel svojo ljubljeno ženo in Silbermann je napravila dober posel.

Filmska vprašanja

Odgovori na filmska vprašanja v 47. številki se glase takole: 1. Maks Linder; 2. John Boles; 3. Marlena Dietrich; 4. Gerda Maurus iz Zagreba; 5. Paul Richter. Nagrade je zreb odločil in razdelil takole:

1. nagrada (5 fotografij): gospodična Marta Gerbič, Pragersko.
2. nagrada (3 fotografije): gospodična Valerija Vidic, Ljubljana.
- 3.—6. nagrada (1 fotografija): Franc Bergant, Selca; Olga Kolman, Ljubljana; Toni Kele, Ptuj; Mara Polanc, Radeče.

Nova vprašanja, ki zanje razpisujemo 12 velikih filmskih fotografij pod istimi pogoji kakor doslej.

1. Katera igralka je igrala glavno vlogo v filmu „Pesmi je konec“?
2. Kdo je igral glavno moško vlogo v filmu „Hajduška pesem“?
3. Kje je bil rojen Ramon Novarro? (gl. „Roman“.)
4. Kako se imenuje novi film Charlieja Chaplina?
5. Katera igralka in kateri igralec sta igrala glavni vlogi v filmu „Melodija krvi“?

Rešitve sprejemamo prvih šest dni po izidu lista. Priložite kupon! Slike predstavljajo MGM-ove igralce.

Kupon št.

6

(filmska vprašanja)

KVADRAT

T — — — — A
 — T — — A —
 — — T A — —
 — — A T — —
 — A — — T —
 A — — — — T

Rešede pomenijo: 1. Slov. pisatelj; 2. Kozški poglavar; 3. Del kroga; 4. Obrtnik; 5. Slikarska potreščina; 6. tek.

DOPOLNILNICA

Kana, Nana, žar, zel, lina, pek, top, sen.

Vsaki besedi dodaj spredaj po en zlog. Ti zlogi ti dajo pregovor.

ŠARADA

Često prvi te je že zabaval. Ko veselo ti je pozvžgaval, rad poslušal pesem si njegovo. Tudi drugo ti ni čisto novo — saj smo časih v šoli se učili, da na svetu danes bi ne bili, da ni stvarnik drugega ustvaril in življenje, dušo mu podaril. Zdjaj pa list iz roke — spaka! — prvo — drugo te na mizi čaka.

Vodoravno: 1. Opica; razum; rimski kralj; 2. Noetov sin; zdravniška okrajšava; prvi letalec; 3. Ogenj; kraj pri Vipavi; 4. Bolezen; del voza; 5. Kvarta; del Poljske; 6. Učenjak; angleški otok; 7. Mera; del obleke; 8. Dolžnost; element; 9. Mesto v Italiji; stara stvar; 10. Perzijski vladar; oseba iz stare rimske zgodovine; 11. Kap; mesto v Srbiji; 12. Nikalnica; južna rastlina; del kolesa; 13. Angleško ime; predmestje Carigrada; žensko ime

Navpično: A. Del voza; ravnina; B. Del živalskega trupa; mesto v Alžirju; C. Sveta gora; grški bog; D. Označba za kmeta; E. Ugibanje značaja iz pisave; F. Priložena stvar; departement v Franciji; G. Žensko ime; Prešernov prijatelj; H. Znan hotel v Zagrebu; Angleška vladar-

DOPOLNILNICA

S B A S U V A P
 ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
 A R A N A S A R

Če vstaviš prave črke, dobiš v navpičnih vrstah samostalnice, v vodoravni srednji pa ime slavnega goslača.

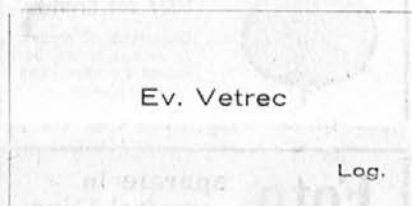
LETALSKI POČITEK

Po odredbi mednarodne zrakoplovne zveze morajo med 11. in 12. uro vsa potniška letala pristati na najbližjih letališčih, da jih pregledajo. Pristajajo pa v naslednjih mestih in ob naslednjih urah:

Varšava	11. uri 15 min.
Torino	11. uri 16 min.
Grenoble	11. uri 17 min.
Davos	11. uri 23 min.
Sinaja	11. uri 23 min.
Lisabon	11. uri 23 min.
Bozen	11. uri 23 min.
Ravenna	11. uri 23 min.
Niš	11. uri 25 min.
Perlin	11. uri 56 min.
Budimpešta	12. uri 07 min.

Nekaj pa le niso povedali. Poišči kaj!

POSETNICA

Rešitve iz zadnje številke na 16. str.

KRIŽANKA

ska rodbina; I. Uzakonjenje; K. Pri-slov; vir državnih dohodkov; L. Kanton v Švici; žensko ime; M. Češka vprašalna členica; veznik; za-imek; N. Država v Afriki; žuželka.

Rešitve ugank v zadnji številki

Križanka. Vodoravno: 1. Epik, zakonik; 2. Amen, kos, ti; 3. Ni, Kabul, lan; 4. Irena, Amerika; 5. Poturica; 6. In, kamelice; 7. Narod, rak; 8. Kolorit, sa; 9. Kap, cionist; 10. Ona, Ibar, lira; 11. Marija, meter; 12. Da, Kanal; 13. Repa, Sahara. — Navpično: A. Anilin, komar; B. Emir, nakana; C. Peter, ropar; D. In, kol, Ida; E. Kapadocija; F. Om, riba; G. Baterija; H. Akumulator; I. Kolerik, Mah; K. Os, ric, Milena; L. Licej, sitar; M. Itaka, strela; N. Kina, Eva, ar. — Posetnica. Raznašalec časopisov. — Izpolnilnica. Kakor si boš postlal, tako boš spal. — Mozaik. Ko stari govoré, otroci naj molčé. — Rebus. Mačka spredaj liže zadaj praska. — Črkovnica. Vsak je svoje sreče kovač. — Zlogovnica. Pojedina, Oziris, Sarajevo, Loanda, Andaluzija, blagajna, izgnanstvo, tolovaj, Opatija, vrvenje, Alabama, ribolov, Inomost, šaloigra, imitator. Po slabi tovarišiji rada glava boli.

Najboljše tamburice

Farkaševga in sremškega sistema izdeluje in rap šilja z jamstvom stara tovarna tamburice

STJEPAN M. GILG
SISAK, 251, Hrvatska.

Cenik tamburic pošljem na zahtevno zaš. Odlikovan z dvema zlatima kolajnama.

Foto aparate in potrebščine
dobite v največji izbiri pri
Drogeriji „Adrija“
Mr. Ph. S. Borčič
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1
Telefon št. 34-01
Zahtevajte cenik!

Največja odpr. tvrdka glasbil v Jugoslaviji

MEINEL & HEROLD
tovrnica glasbil, gramofonov in harmonik

prod. podr.
MARIBOR št. 114.
daje Vam lepo doma
temeljiti pouk

v igranju kakega instrumenta potom pismenega tečaja. Zahtevajte takoj naš veliki
brezplačni katalog
ki Vam da vsa pojasnila.

Glasbica
v vsak dom

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar
Ljubljana, Pred Škofijo št. 19

En gros — en detail.

Dežniki vseh vrst. Vrtni senčniki. Sejmski dežniki. Ve ikanski izbira. Skrajne cene.

Zobni atelje

Bevc Joško
Ljubljana, Gosposvetska 4/I.
Telefon št. 32-96 Loco in interurb.

Sprejema: 1/2 9. — 1/2 13.
14. — 1/2 18.
(Po želji v torek in petek do 1/2 20.)

KLITETE
vseh vrst no fotografiranih ali risanih izvrsnih najsolidnejše

KLIFARNA ST-DEU
LJUBLJANA DALMATINOVAS

Krasna, primerna, mala in velika
darila
za Miklavža in Božič dobite v bogati izbiri pri
Iv. Bonač, Ljubljana
Oglejte si razstavo!

Blagovna znamka

„Svetla glava“

se je obnesla. — Med tisoči znamk, ki se prizglašajo vsako leto, pač pa ni nobena postala znana kakor ta. Radi pozornosti, ki jo vzbuja slika, in radi globokega svojega pomena je postal znak nepozaben.

„Znamka Oetker“ jamči za najboljšo kvaliteto po najnižjih cenah in radi tega načela so

Dr. Oetker-jev pecilni prašek
Dr. Oetker-jev vanilinov prašek
Dr. Oetker-jev prašek za pudinge itd. tako močno razširjeni.

Letno se proda mnogo milijonov zavojčkov, ki pomagajo „prosvitljenim“ gospodinjam postaviti v kratkem času na mizo tečne jedi. Marsikatera ura se je prihranila, mnoge nevolje radi slabega kipeña močnikov je izostalo.

Otroci se veselijo, če speče mati Oetkerjev šartelj, in v otroški sobi ni ničesar boljšega, nego je Oetker-jev puding s svežim ali vkuhanim sadjem ali s sadnim sokom.

Pri nakupu pozor na to, da se dobe pristni Dr. Oetker-jevi izdelki, ker se čisto ponujajo manj vredni posnetki.

Dr. Oetker-jev vanilinov sladkor
je najboljša začimba

za mlečne in močnate jedi, pudinge in spjenjo smetano, kakao in čaj, šartlje, torte in pecivo, jajčni konjak.

Zavoječek odgovarja dvema ali trem strokom dobre vanilije.

Ako se pomeša 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega izbranega vanilinovega sladkorja z 1 kg finega sladkorja in se dasta 1 do 2 jajčni žlici te mešanice v skodelico čaja, tedaj se dobi aromatična, okusna pijača.

Dr. Oetker-jevi recepti
za kuhinjo in hišo

prinašajo izbiro izvrstnih predpisov za pravo enostavnih, boljnih, finih in rafiniranih močnatih jedi, šartljev, peciva, tort i. t. d.

Za vsako obitelj so največje važnosti, ker najdejo po njih sestavljena jedila radi svoje enostavne priprave, svojega odličnega okusa in svoje lahke prebavljivosti posvoda in vedno pohvalo gospodinji — tudi onih, ki stavijo večje zahteve — in ker je, kakor je pokazala izkušnja, vsako ponesrečenle tudi pri začimicah izključeno.

Oetker-jevo knjigo dobite zastonj pri Vašem trgovcu; ako ne, pišite naravnost na tovarno

DR. OETKER, MARIBOR.